

ДИРЕКЦИЯ
“НАЦИОНАЛЕН ФОНД”

ДНФ № 1 / 25.05.2011г

Относно: Условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ от Европейския съюз (ЕС) и кореспондиращото национално съфинансиране на Република България за периода 2007-2013 г. по двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС между Република България – Бивша Югославска Република Македония, Република България – Република Сърбия и Република България – Република Турция

На основание на чл. 4 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и с цел осигуряване съответствие с изискванията на чл. 101 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007 по отношение на двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на Европейския съюз между Република България – Бивша Югославска Република Македония, Република България – Република Сърбия и Република България – Република Турция, наричани по-нататък двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС, се дават следните **задължителни указания**:

I. Структури и отговорности

1. Управляващ орган – Главна дирекция „Управление на териториалното сътрудничество” в Министерството на регионалното развитие и благоустройството е определена за единствен Управляващ орган за двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС, съгласно т. 1, буква „а” от Решение № 523 на Министерския съвет от 2007 г., изменено с Решение № 40 на Министерския съвет от 2010 г. Управляващият орган изпълнява и управлява програмите на база на адекватни и ефективни системи за финансово управление и контрол, изградени в съответствие с приложимите национални и европейски актове и настоящите указания.

2. Сертифициращ орган – дирекция „Национален фонд” в Министерство на финансите е определена за Сертифициращ орган и Орган, отговорен за получаване на средствата от Европейския фонд за регионално развитие и Инструмента за предприсъединителна помощ, съгласно т. 1, буква „б” от Решение № 523 на Министерския съвет от 2007 г.

3. Водещ бенефициент – съгласно чл. 96 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007 и измененията му с Регламент (ЕС) № 80/2010, крайните бенефициенти от една операция, преди представяне на предложението за операция пред Управляващия орган, избират помежду си водещ бенефициент, който се намира в една от участващите страни. Водещият бенефициент е отговорен за изпълнението и доброто финансово управление на операцията като цяло.

4. Краен бенефициент – по смисъла на чл. 2, т. 8 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007 е организация или предприятие, публично или частно, което отговоря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ крайните бенефициенти са публични или частни предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ.

5. Източниците на финансиране на двустранните програми за трансгранично сътрудничество са Европейския фонд за регионално развитие, Инструмента за предприсъединителна помощ, националното съфинансиране на Република България и националното съфинансиране на страната-партньор по съответната двустранна програма.

6. За целите на финансовото управление и предвид факта, че средствата от Европейския фонд за регионално развитие се прехвърлят към Инструмента за предприсъединителна помощ, средствата които се получават от Европейската комисия за съфинансиране на двустранните програми за трансгранично сътрудничество ще се третират като средства от Инструмента за предприсъединителна помощ.

7. Средствата от Инструмента за предприсъединителна помощ на ЕС за съфинансиране на двустранните програми по външните граници на ЕС и кореспондиращото национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България се управляват и включват в бюджета на извънбюджетна сметка Национален фонд към министъра на финансите.

8. Управляващият орган отговаря за доброто административно, финансово и техническо управление на двустранните програми по външните граници на ЕС, включително спазването на процедурите за сключване на договори, наблюдение и контрол върху изпълнението на програмите. Управляващият орган отговаря за успешното изпълнение на двустранните програми и постигането на техните цели.

9. Управляващият орган отговаря за подписване на договор/издаването на заповед за отпускане на безвъзмездната помощ по двустранните програми за трансгранично сътрудничество. Подписаният договор/издадената заповед е необходимо условие за извършване на плащания от Управляващия орган към бенефициентите.

II. Системи за финансово управление и контрол

A. Организация на банкови сметки

10. Процесът на извършване на плащания на безвъзмездна финансова помощ от дирекция „Национален фонд” от Инструмента за предприсъединителна помощ на ЕС и кореспондиращото българско национално съфинансиране се

осъществява чрез система от сметки в търговска банка (обслужваща банка) на територията на Република България.

11. Дирекция „Национален фонд“ уведомява Управляващия орган за обслужващата си банка във връзка с двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС.

12. Структурата на сметките на участниците в процеса на плащане на безвъзмездна финансова помош по Инструмента за предприсъединителна помош на ЕС и кореспондиращото българско национално съфинансиране е съгласно Приложение 1.

13. Системата от сметки в обслужващата банка осигурява управление на плащанията в рамките на предварително заложени лимити по под-сметките на Управляващия орган.

14. Управляващият орган извършва плащания към водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) от Инструмента за предприсъединителна помош на ЕС и кореспондиращото българско национално съфинансиране от под-сметка в евро определена за всяка една двустранна програма.

15. Управлението на средствата по под-сметките на Управляващия орган се извършва чрез прилагането на системата за двоен подпис, изискваща подпись на ръководителя на Управляващия орган и подпись на служител на ръководна длъжност, отговорен за финансовата отчетност, който няма права и отговорности, свързани с въвеждането на счетоводна информация. Оторизацията се извършва чрез заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

16. Управляващият орган предоставя на дирекция „Национален фонд“ информация за лицата, оторизирани да оперират с банковите под-сметки на Управляващия орган, не по-късно от 10 работни дни от издаване на заповедта за оторизиране по т.15. При промяна на лицата с право на подпись, Управляващият орган уведомява дирекция „Национален фонд“ в срок от 5 работни дни от издаването на заповедта по т. 15.

Б. Лихви и валутен курс

17. Всички лихви, възникнали при управлението на средствата от Инструмента за предприсъединителна помош на ЕС от дирекция „Национален фонд“, се отнасят към съответната програма за трансгранично сътрудничество като ресурс под формата на национално публично финансиране и се декларират пред Европейската комисия при окончателното закриване на Програмата за трансгранично сътрудничество.

18. Администрирането и управлението на дейностите по т. 17 е в отговорността на дирекция „Национален фонд“ към Министерство на финансите.

В. Плащания

19. Дирекция „Национален фонд“ към Министерство на финансите на Република България и Управляващият орган осигуряват предоставянето на водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) на безвъзмездната финансова помош навреме и в пълнота.

20. Безвъзмездната финансова помош по всички подписани договори в рамките на една приоритетна ос по програмата следва съотношение на европейско

и национално съфинансиране от двете партниращи страни, определено в одобрената програма и съгласно чл. 90, ал. 4 от Регламент на Комисията (EO) № 718/2007. На тази база дирекция „Национален фонд“ осигурява средствата, съответстващи на европейското и българското национално съфинансиране. Националното съфинансиране на страната-партньор не се осигурява от дирекция „Национален фонд“.

21. Управляващият орган осигурява получаването на плащания от публичното национално съфинансиране на страната-партньор, предоставено от Националния партниращ орган.

22. За извършване на плащанията по т. 19 дирекция „Национален фонд“ залага лимит за плащания към Управляващия орган в размер на наличните средства за съответната двустранна програма за трансгранично сътрудничество по извършени авансови, междинни и/ или окончателни плащания от Европейската комисия към Република България и кореспондиращото национално съфинансиране, при отчитане на вече отпуснатите лимити.

23. Лимитите по т. 22 се залагат в рамките на 10 работни дни от получаване на транш от Европейската комисия под формата на авансово, междинно и/ или окончателно плащане към Република България, като в същия срок дирекция „Национален фонд“ писмено уведомява Управляващия орган за това. Първоначално, залагането на лимитите по т. 22 се извършва в рамките на 10 работни дни от издаване на настоящите указания на министъра на финансите.

24. В рамките на заложения лимит, Управляващият орган може да инициира плащания към водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“). Лимитът остава заложен до неговото пълно усвояване или до уведомяване за неговото отнемане.

25. Дирекция „Национален фонд“ си запазва правото да извърши корекция на вече заложения лимит като уведомява Управляващия орган за причините.

26. Всеки месец, не по-късно от 10-то число на месеца, Управляващият орган предоставя на дирекция „Национален фонд“ Месечен финансов отчет с включена информация към края на предходния месец, като ползва стандартен формат в Приложение 2.

27. Месечният финансов отчет се представя на хартиен носител, подпечатан и подписан от Ръководителя на Управляващия орган или упълномощени от него лица.

28. Управляващият орган предоставя на дирекция „Национален фонд“ информация за лицата, оторизирани да подписват Месечни финансови отчети или друга финансова информация от Управляващия орган, не по-късно от 10 работни дни преди депозирането на първия Месечен финансов отчет/ друга финансова информация. При последваща промяна, информацията се предоставя в срок от 5 работни дни от оторизацията, но преди депозиране на следващ Месечен финансов отчет / друга финансова информация.

29. При необходимост, дирекция „Национален фонд“ може да поиска допълнителна информация или корекции на Месечния финансов отчет.

30. Месечният финансов отчет се изготвя в евро и включва информация за извършени към края на предходния месец авансови, междинни и/или окончателни плащания към водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на

приоритетна ос „Техническа помощ“), както и прогноза за очакваните плащания през месеца на подаване на Месечния финансов отчет и следващия месец.

31. В Месечния финансов отчет Управляващият орган декларира пред дирекция „Национален фонд“, че извършените и включени в отчета авансови плащания към бенефициенти са извършени на база на получено от водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) искане за авансово плащане и при наличието на подписани договори/издадени заповеди за отпускане на безвъзмездна помош на водещите бенефициенти/крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“), с включени в тях клаузи за авансови плащания.

32. Размерът на авансовите плащания е до 20% от стойността на европейското и българското национално съфинансиране, като част от безвъзмездната финансова помош за операцията.

33. Авансовите плащания се използват от водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) за оборотни финансово средства до приключване на операцията.

34. Управляващият орган взема решение относно необходимостта от получаването на адекватно обезпечение от водещия бенефициент на предоставените авансови средства по съответния проект.

35. Общий размер на авансовото и междинните плащания по една операция не може да надхвърля 80 % от общите допустими разходи, финансиирани чрез безвъзмездна финансова помош.

36. Управляващият орган следва да гарантира, че извършените и включени в Месечния финансов отчет разходи за междинни и окончателни плащания се базират на реално извършени от водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) разходи, верифицирани от Управляващия орган в съответствие с изискванията на чл. 103 (с) от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007 и изменението му с Регламент (ЕС) № 80/2010 и чл. 13 (2) от Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията.

37. Управляващият орган следва да гарантира, че е верифицирал извършените от водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) разходи преди тяхното изплащане към бенефициентите.

38. Размерът на окончателното плащане се изчислява от Управляващия орган като от верифицираните от него общи допустими разходи по операцията, финансиирани чрез безвъзмездна финансова помош, се приспаднат отпуснатите авансово и междинни плащания.

39. Водещите бенефициенти, към датата на Искането за плащане към Управляващия орган, превръщат в евро сумите на разходите, направени в национална валута, като използват месечния счетоводен обменен курс на Европейската комисия за месеца, през който крайният бенефициент е представил разходите за одобрение от контрольорите по чл. 108 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007 и изменението му с Регламент (ЕС) № 80/2010. Счетоводният обменен курс се публикува ежемесечно по електронен път от Комисията.

40. Управляващият орган носи отговорност за изплащане към водещите бенефициенти/крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помош“) само на допустими разходи в съответствие с приложимите национално и европейско законодателство.

41. Управляващият орган следва да гарантира съответствието на обобщената информация от Месечния финансов отчет с информацията, въведена в информационната система за съответната двустранна програма и в своята счетоводна система.

Г. Отчетност

42. В съответствие със Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и приложимото европейско законодателство, Управляващият орган следва да организира събирането на данни и документирането на осъществените финансово управление, мониторинг, верифициране, одити и оценка на съответната двустранна програма за трансгранично сътрудничество.

43. Управляващият орган поддържа надеждна техническа и финансово-отчетна система на оперативно ниво.

44. Управляващият орган следва да осигурява поддържане от водещия бенефициент/крайните бенефициенти и/или други звена, участващи в изпълнението на операцията, на адекватна счетоводна аналитичност в рамките на съществуващата счетоводна система на бенефициента или на другите звена за всички свързани с тези операции транзакции.

45. По отношение на средствата, получени от дирекция „Национален фонд“ (европейско и национално съфинансиране от бюджета на Република България), Управляващият орган:

45.1. изготвя отчети по единна бюджетна класификация;

45.2. прилага сметкоплан на бюджетните предприятия, утвърден от министъра на финансите;

45.3. прилага единен подход при отчитането на стопански операции, активи и пасиви на бюджетните предприятия в съответствие с методически указания, утвърдени от министъра на финансите.

46. Управляващият орган представя на дирекция „Национален фонд“ месечни и тримесечни отчети за касово изпълнение по Единната бюджетна класификация, съобразно указанията и стандартните формати на Министерството на финансите.

46.1. Срокът за представяне на месечния отчет за касово изпълнение е до 5-ия работен ден след края на отчетния период, като до 3-тия работен ден след края на предходния месец следва да бъде из pratен на адрес natfund@minfin.bg, подписан с универсален електронен подпис по Закона за електронния документ и електронния подпис.

46.2. Срокът за представяне на тримесечния отчет за касово изпълнение е до 7-ия работен ден след края на отчетния период, като до 5-тия работен ден след края на предходния месец следва да бъде из pratен на адрес natfund@minfin.bg, подписан с универсален електронен подпис по Закона за електронния документ и електронния подпис.

47. Управляващият орган изготвя и представя на дирекция „Национален фонд“ оборотни ведомости и друга изисквана информация на начислена основа, във форма и съдържание, определени съобразно указанията и стандартните формати на Министерството на финансите.

48. Управляващият орган представя на дирекция „Национален фонд“ оборотна ведомост, генерирана от счетоводната система SAP, за ежемесечно равнение на обороти и салда, до 10-ия работен ден след края на отчетния период.

49. Управляващият орган уведомява дирекция „Национален фонд“ за резултата от месечното засичане на остатъци по лимити и за евентуални различия между информацията от обслужващата банка и счетоводството на Управляващия орган не по-късно от 15-ия календарен ден на месеца, следващ отчетния период.

50. Дирекция „Национален фонд“ може да изиска и допълнителна финансова, техническа и административна информация и други документи, като същите се предоставят от Управляващия орган в срок до 10 работни дни от поискването.

Д. Прогнози

51. Най-късно до 31 януари на всяка календарна година, Управляващият орган предоставя на дирекция „Национален фонд“ прогноза за плащанията за текущата и следващата финансова година, като използва стандартен формуляр в Приложение 3 към настоящите указания.

Е. Поддържане на одитна пътека

52. Управляващият орган осигурява и предоставя при поискване на дирекция „Национален фонд“ всички съществуващи документи, свързани с изпълнението на съответната програма за трансгранично сътрудничество за период от три години след нейното закриване. Тези срокове се прекъсват в случай на съдебни процедури или по надлежно обосновано искане на Европейската комисия.

53. Управляващият орган установява процедури за гарантиране на адекватна одитна пътека, отнасяща се до изпълнението на съответната програма за трансгранично сътрудничество, включващи като минимум поддържането на детайлно описание на документацията по всяка операция. Описанието на документацията следва да съдържа наименование на страната, точен адрес/местонахождение и идентификационен номер/описание наофисите, където информацията физически се съхранява.

Ж. Други

54. Неспазването на настоящите указания може да доведе до:

- а) Отнемане/ прекратяване залагането на лимит на Управляващия орган от страна на дирекция „Национален фонд“;
- б) Прихващане на средства на Управляващия орган от страна на дирекция „Национален фонд“, или
- в) Възстановяване на средства на дирекция „Национален фонд“ от страна на Управляващия орган.

55. Настоящите указания са приложими за двустранните програми за трансгранично сътрудничество, изпълнявани в условията на споделено управление съгласно чл. 98, ал. 1 от Регламент на Комисията (EO) № 718/2007.

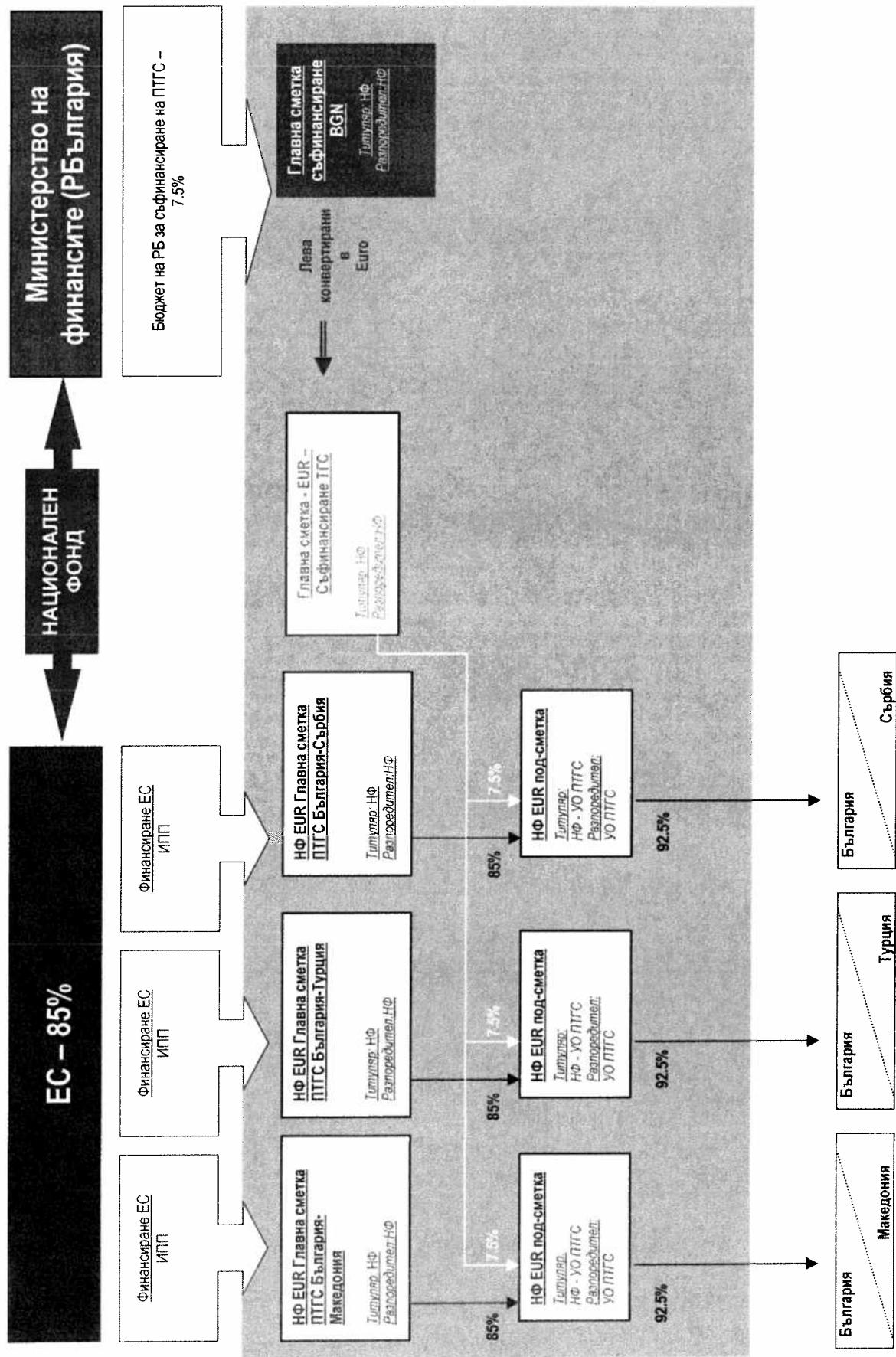
56. Настоящите указания отменят ДНФ № 01/28.01.2008 г. на министъра на финансите относно Условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ от Европейския съюз (ЕС) и кореспондиращото национално съфинансиране на Република България за периода 2007-2013 г. по двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС между Република България – Бивша Югославска Република Македония, Република България – Република Сърбия и Република България – Република Турция.

Настоящите указания следва да бъдат отразени в утвърдените писмени правила на Управляващия орган и на Съвместния технически секретариат, където е приложимо, както и в правилата и процедурите за прилагане на програмата за трансгранично сътрудничество.

МИНИСТЪР:

Приложение 1

БАНКОВИ СМЕТКИ – EUR – ВОДЕЩИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Програма за ТГС:

Управляващ орган:

МЕСЕЧЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Към ..... г.¹

Размерът на изплатените средства през месец ....., ... г.
възлиза общо на : _____, ___ евро, от които:

(заличете там, където е необходимо)

- XXXX евро авансови плащания
- XXXX евро междинни плащания
- XXXX евро окончателни плащания

Аз, долуподписаният <посочете име и длъжност>, Ръководител на Управляващия орган на Програма за ТГС <посочете наименованието>, определен с <посочете акт за определяне на ръководителя>, с настоящето декларирам, че:

(заличете там, където е необходимо)

- Изплатената сума за авансово плащане се базира на изпълнение на изискванията, включени в Условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ от Европейския съюз (ЕС) и кореспондиращото национално съфинансиране на Република България за периода 2007-2013 г. по двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС между Република България – Бивша Югославска Република Македония, Република България – Република Сърбия и Република България – Република Турция и е до установеният праг в тези указания;
- Изплатената сума за междинно и/или окончателно плащане включва само разходи, верифицирани от контрольорите и Управляващия орган преди датата на изплащането им от Управляващия орган към бенефициентите;
- В резултат от извършените управленски проверки и получената увереност, Управляващият орган гарантира, че: включените в настоящия Финансов отчет разходи за междинно и/или окончателно плащане са действително извършени; разходите и

¹ Посочва се последния ден на месеца, за който се отнася финансовия отчет.

действията са в съответствие с изискванията на приложимото национално и европейско законодателство; съфинансираните стоки и услуги са доставени и представените от бенефициента
Искания за плащане са верни и точни;

- В резултат на извършените проверки и получената увереност, Управляващият орган гарантира, че не е налице двойно финансиране на включените във Финансовия отчет извършени разходи от други програми на Общността или от национални средства или за други програмни периоди;
- Представените данни са точни и са получени като резултат от счетоводната система, базирани на придружаващи документи, които могат да бъдат проверени;
- Придружаващите документи са и ще останат на разположение съгласно Член 134 на Регламент на Комисията (ЕО) 718/2007.

Дата:

Име с главни букви, печат и подпись на
ръководителя на Управляващия орган

**Обобщени данни за договорените средства към .... <дата>²
(евро)**

Договорени средства от началото на програмата до ..... <дата>					
Източници на финансираниe	ЕС	Национално съфинансиране България	Национално съфинансиране XXXX	Други	Общ размер на договорените средства
Приоритетна ос 1 <посочете наименование-нието>					
.....					
Приоритетна ос N <посочете наименование-нието>					
Всичко					

² Последния ден на предходния месец
Попътва се името на страната-партньор

**Обобщени данни за извършените разходи към ... <дата>⁴
(евро)**

Реално изплатени средства в периода от началото на програмата до ..... <дата> ⁵								
Извършени авансови плащания към бенефициентите			Извършени междуинни плащания			Извършени окончателни плащания		Общ размер на изплатените средства
Източници на финансиране	ЕС	Национално съфинансира не XXXX ³	ЕС	Национално съфинансира не България	Национално съфинансира не XXXX ³	ЕС	Национално съфинансира не България	
Приоритетна ос 1 <посочете найменова- нието>								
.....								
Приоритетна ос N <посочете найменова- нието>								
Всичко								

⁴ Последния ден на предходния месец

⁵ Всички изплатени средства по операции/ договори/издадени заповеди от водещи бенефициенти/краен бенефициент (в случаи на приоритетна ос „Техническа помощ“). Стойността на платените към бенефициентите средства по източници се изчислява, като се прилага утвърден от НФ алгоритъм за закръгяване на ново индивидуално плащане.

**Прогноза за предстоящи плащания⁶
(евро)**

Предстоящи плащания през месец ....., ... г.				Предстоящи плащания през месец ....., ... г.			
Източници на финансиране	ЕС	Национално съфинансиране България	Национално съфинансира- не XXXX ⁵	Общо	ЕС	Национално съфинансиране България	Национално съфинансиране XXXX ⁵
Приоритетна ос 1 <посочете наименова- нието>							
.....							
Приоритетна ос N <посочете наименова- нието>							
Всичко							

⁶ Включва информация за противиздигнатите плащания през месец на подаване на Месечен финансов отчет и следващия месец

Прогноза за плащанията по програма <.....>
за <.....> г. и <.....> г.

	Приоритетна ос 1	Приоритетна ос 2	Приоритетна ос N	Общо за Програмата
	Авансови плащания	Межднини плащания	Авансови плащания	Межднини плащания
	Окончателни плащания	Межднини плащания	Окончателни плащания	Авансови плащания
Общо за текущата година <..>				
I квартал - март				
EC				
Национално съфинансиране България				
Национално съфинансиране XXXX ¹				
II квартал - юни				
EC				
Национално съфинансиране България				
Национално съфинансиране XXXX ¹				

¹ Попълва се името на страната-партньор

EC	Национално съфинансиране България			
	Национално съфинансиране XXXX ¹			
	<u>III тримесечие (юли-септември)</u>			
EC	Национално съфинансиране България			
	Национално съфинансиране XXXX			
	<u>IV тримесечие (октомври-декември)</u>			
EC	Национално съфинансиране България			
	Национално съфинансиране XXXX ¹			